

Μελαγχολία τοῦ Ἰάσωνος Κλεάνδρου
ποιητοῦ ἐν Κομμαγενῇ· 595 μ.Χ.*

Τὸ γήρασμα τοῦ σώματος καὶ τῆς μορφῆς μου
εἶναι πληγὴ ἀπὸ φρικτὸ μαχαῖρι.
Δέν ἔχω ἐγκαρτέρησι καμιά.
Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπὸ φάρμακα
νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές,¹ ἐν Φαντασίᾳ καὶ Λόγῳ.²

Εἶναι πληγὴ ἀπὸ φρικτὸ μαχαῖρι. —
Τὰ φάρμακά σου φέρε Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάμνουνε — γιὰ λίγο — νὰ μὴ νοιώθεται ἡ πληγὴ.

(1921)

* «Εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς εκτενέστερους τίτλους ποιημάτων που ἔγραψε ποτὲ ὁ Καβάφης. Ὅχι χωρὶς λόγο γιατί το ιστορικὸ ἄλλοθι αὐτοῦ τοῦ εσωτερικοῦ μονολόγου περιορίζεται στον τίτλο, καὶ ἔτσι ἡ ταύτιση των δύο ποιητῶν γίνεται σχεδὸν αναπόφευκτη» (βλ. Γ.Π. Σαββίδης, *Μικρά καθαρικά*, Α', Ερμής 1996, σ. 294).

Ο Ἰάσων Κλεάνδρος· πρόσωπο φανταστικό.

Κομμαγενῇ· ἄλλοτε (164 π.Χ.-72 μ.Χ.) ανεξάρτητο κρατίδιο στα βορειοανατολικά της Συρίας καὶ ὡς το 638 μ.Χ., ὁπότε καταλήφθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀράβες, τμήμα της Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας (βλ. Κ.Π. Καβάφης, *Ποιήματα*, Ἰκαρος, φιλολογικὴ ἐπιμέλεια Γ.Π. Σαββίδη). Στὸ κρατίδιο της Κομμαγενῆς γίνεται ἀναφορά καὶ στὸν Τελευταῖο Σταθμὸ τοῦ Σεφέρη (βλ. ΚΝΑ Γ' Λυκείου).

1. νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές· δοκιμές νάρκης τοῦ ἄλγους· ἀποπειρὲς νὰ κατευνασθῇ ὁ πόνος.

2. ἐν Φαντασίᾳ καὶ Λόγῳ· με τὴ δύναμη της φαντασίας που συλλαμβάνει καὶ με τὴ μαγικὴ λειτουργία τοῦ λόγου, δηλ. της γλώσσας, που πραγματοποιεῖ τὴ σύλληψη.